

GAVĖJAI

Lietuvos Respublikos Prezidentui
Lietuvos Respublikos Seimui
Lietuvos Respublikos Vyriausybei
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai
Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai
Nacionalinei mokėjimo agentūrai

REZOLIUCIJA

Dėl nederlingų žemių ūkininkų, šeimos ūkių išlikimo, teisingos paramos politikos ir regionų gyvybingumo užtikrinimo

2026 m. gegužės 15 d., Šilalė

Konferencijos „Nederlingų žemių ūkininkų ir šeimos ūkių išlikimo iššūkiai naujame ES finansiniame laikotarpyje“ dalyviai konstatuoja, kad dabartinė Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros politika neužtikrina pakankamų sąlygų šeimos ūkių išlikimui, regionų gyvybingumui bei socialiai teisingam paramos paskirstymui.

Ypatingą susirūpinimą kelia spartėjantis smulkių ir vidutinių ūkių nykimas, paramos koncentracija, didėjanti administracinė našta bei gilėjanti finansinė krizė pieno sektoriuje, ypač nederlingų žemių regionuose.

Konferencijos dalyviai pabrėžia, kad šeimos ūkiai yra ne tik ekonominiai vienetai – jie yra Lietuvos regionų gyvybingumo, maisto saugumo, socialinės sanglaudos ir nacionalinio atsparumo pagrindas.

SITUACIJOS ĮVERTINIMAS

1. Paramos koncentracija išlieka viena didžiausių problemų Lietuvos žemės ūkyje – apie 20 proc. pareiškėjų gauna apie 80 proc. investicinės paramos lėšų.
2. Per pastaruosius dešimtmečius Lietuva neteko daugiau kaip pusės šeimos ūkių, kartu silpnėjant regionų ekonominiam ir socialiniam gyvybingumui.
3. Smulkūs pieno ūkiai šiandien išgyvena kritinę finansinę situaciją. Kai kuriais atvejais už pieną mokama vos apie 0,12 Eur už litrą, kai gamybos savikaina yra ženkliai didesnė.
4. Nederlingų žemių regionuose ūkininkavimo sąlygos yra ženkliai sudėtingesnės, tačiau paramos sistema ne visada tinkamai įvertina šiuos skirtumus.
5. Lietuvoje išlieka didelė žemės koncentracijos rizika, kelianti grėsmę šeimos ūkių išlikimui ir sąžiningai konkurencijai.
6. Ūkininkai vis dažniau susiduria su pertekliniu administravimu, dubliuojamais reikalavimais bei neproporcinga kontrolės našta.
7. Žemaitijos regione išlieka aktuali žemės sklypų susiskaidymo problema, apsunkinanti efektyvų ūkininkavimą ir investicijas.
8. Degalų, trąšų, energetikos bei kitų gamybos išteklių kainų augimas mažina Lietuvos ūkių konkurencingumą.

REIKALAVIMAI VALDŽIOS INSTITUCIJOMS

1. Numatyti realias ir ekonomiškai reikšmingas tiesioginių išmokų bei investicinės paramos lубas, užkertant kelią jų apeidinėjimui per dirbtines struktūras ar susijusius asmenis.
2. Užtikrinti teisingesnį investicinės paramos paskirstymą ir numatyti prioritetines kryptis šeimos ūkiams, jauniems ūkininkams ir nederlingų žemių regionams.
3. Nedelsiant įvertinti smulkių pieno ūkių finansinę padėtį bei svarstyti papildomas valstybės paramos priemones pieno gamintojams.
4. Peržiūrėti nederlingų žemių vertinimo kriterijus bei sudaryti palankesnes sąlygas tokiuose regionuose veikiančių ūkių dalyvavimui paramos priemonėse.
5. Sustiprinti 500 ha žemės įsigijimo ribojimo kontrolę, užkertant kelią galimam ribojimo apeidinėjimui.
6. Mažinti perteklinę administracinę našą ūkininkams ir supaprastinti paramos administravimo procesus.
7. Atkurti ir ilgalaikėje perspektyvoje finansuoti dirvožemio kalkinimo programas.
8. Atnaujinti žemės konsolidacijos projektus bei skatinti sklypų apsikeitimo programas.
9. Užtikrinti ilgalaikę ir realią paramą jauniems ūkininkams kaip pagrindinei kaimo atsinaujinimo sąlygai.
10. Stiprinti regioninį žemdirbystės mokslą ir užtikrinti ilgalaikį LAMMC Vėžaičių filialo veiklos tęstinumą.

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Mūsų tikslas – gyvybingas, socialiai teisingas ir konkurencingas Lietuvos kaimas, kuriame šeimos ūkiai turi realias galimybes išlikti, investuoti, uždirbti orias pajamas ir perduoti veiklą kitai kartai.

Tik subalansuota ir socialiai atsakinga žemės ūkio politika gali užtikrinti ilgalaikį Lietuvos regionų gyvybingumą, nacionalinį maisto saugumą ir valstybės atsparumą ateities krizėms.

Rezoliuciją pasirašo:

Lietuvos Respublikos Žemės ūkio rūmų garbės pirmininkas
dr. Arūnas Svitojus _____

Lietuvos Respublikos Žemės ūkio rūmų pirmininkė
Algimanta Pabedinskienė _____

Lietuvos jaunųjų ūkininkų ir jaunimo sąjungos pirmininkė
Rūta Jurgaitė _____

Šilalės rajono savivaldybės Kaimo reikalų ir aplinkosaugos skyriaus vedėja
Virginija Bukauskienė _____